

HELSINGIN
ORTODOKSINEN
SEURAKUNTA

TOIMINNAN JA TALOUDEN
SUUNNITELMA 2023 – 2025

1. Johdanto.....	2
1.1. Yleiskatsaus.....	2
2. Seurakuntatyö.....	2
2.1. Jumalanpalvelustyö	3
2.2. Diakoniatyö	7
2.3. Kasvatustyö.....	8
2.4. Pyhäkkökeskeinen vapaaehtoistoiminta.....	8
2.5. Monikulttuurinen seurakuntatyö	9
3. Seurakunnan taloustilanne.....	9
3.1. Tuotot.....	10
3.2. Kulut.....	11
3.3. Rahoitus	12
3.4. Yleisiä toimenpide-ehdotuksia	12
4. Hallinto ja tukitoimet	13
4.1. Viestintä.....	13
4.2. Kiinteistötoimi.....	13
4.3. Kaunisniemi.....	14
4.4. Arkistointi ja kirjastotoimi	14
5. TTS-suunnittelun keskeiset huomioonotettavat asiat	15
Liitteet	15

1. Johdanto

1.1. Yleiskatsaus

Kirkon vuonna 2020 hyväksymän tavoite- ja toimintasuunnitelman tulee heijastua kaikessa seurakunnan toiminnassa ja päätöksenteossa. Kirkolliskokous päätti:

Suomen ortodoksinen kirkko on ylösnousseen Kristuksen kirkko. Sen tehtävänä on julistaa ilosanomaa Kristuksesta, johdattaa pelastukseen ja kutsua kantamaan vastuuta koko luomakunnasta.

Visio: Kutsuva, kasvava ja kukoistava Kristuksen kirkko.

Arvot: Lähimmäisenrakkaus, avoimuus, vastuullisuus

Valtuuston 2021 hyväksymä pyhäkkökeskeisen toimintamalli toteutetaan koko seurakunnan alueella. Tämä malli mahdollistaa myös kirkolliskokouksen vuonna 2021 päättämän osallistuvan budjetoinnin pilotoinnin. Toiminta-alueiden ja työalojen keskinäistä työnjakoa kehitetään.

Seurakunnan kiinteistöjen hoitamiseen tehtävät ratkaisut vaikuttavat seurakunnan talouteen. Päätöksiä tehdessä arvioidaan niiden vaikutusta mm. seurakunnan perustetehtävän toteuttamiseen ja henkilöstöön. Seurakunnan talouden ja toiminnan tasapainottamiseen vaikuttavat voimakkaasti myös toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset (sota Euroopassa, inflaatio jne).

Toiminnan pääpaino on edelleen monipuolisen jumalanpalveluselämän ylläpitäminen sekä kasvatus- ja diakoniatyön toteuttaminen seurakuntalaisia palvellen.

Lisätään luottamushenkilöiden, seurakunnan työntekijöiden ja seurakuntalaisten vuorovaikutusta yhteisten tavoitteiden kirkastamiseksi ja saavuttamiseksi. Samalla on syytä pohtia uudenlaisen osallistamisen ja seurakuntalaisten kuulemisen muotoja: se on hyvin perusteltua muun muassa pienen äänestysprosentin takia.

2. Seurakuntatyö

Kirkolliskokouksen hyväksymä tavoite- ja toimintasuunnitelma vuosille 2021-2025

”Minä olen viinipuu, te olette oksat. Se, joka pysyy minussa ja jossa minä pysyn, tuottaa paljon hedelmää. Ilman minua te ette saa aikaan mitään” (Joh. 15:5)

MISSIO:

Suomen ortodoksinen kirkkoon ylösnousseen Kristuksen kirkko. Sen tehtävänä on julistaa ilosanomaa Kristuksesta, johdattaa pelastukseen ja kutsua kantamaan vastuuta koko luomakunnasta.

VISIO:

Kutsuva, kasvava ja kukoistava Kristuksen kirkko.

ARVOT:

Lähimmäisenrakkaus, avoimuus ja vastuullisuus.

KUTSUVA KIRKKO

”Palvelkaa toisianne rakkaudessa” (Gal. 5:13)

1. Turvataan korkeatasoinen jumalanpalveluselämä kaikissa seurakunnissa.
2. Vahvistetaan piispojen ja pappien tehtävää opettajina ja hengellisinä ohjaajina ihmisten Jumalasuhteen ja Kristukseen sitoutumisen lujittamiseksi.
3. Lisätään etsivää diakoniatyötä ja laaditaan ohjelma seurakuntaan liittyvien sitouttamiseksi aktiiviseen toimintaan.
4. Lisätään luottamushenkilöiden, seurakunnan työntekijöiden ja seurakuntalaisten vuorovaikutusta yhteisten tavoitteiden kirkastamiseksi ja saavuttamiseksi.

KUKOISTAVA KIRKKO

”Olkaa toivossa iloiset, ahdistuksessa kärsivälliset, rukouksessa kestävä” (Room. 12:12)

1. Luodaan yhteiset toimintamallit kirkon koko henkilöstön hyvinvoinnin, avoimen kuulemisen ja vaikutusmahdollisuuksien sekä jatkuvan oppimisen edistämiseksi.
2. Huolehditaan kirkon kulttuuriperinnöstä ja elävästä traditiosta.
3. Toimitaan esimerkkinä ympäristönsuojelussa ja kestävä kehityksen edistämiseksi.
4. Edistetään määrätietoisesti hallinnon rakenteellista muutosta kirkon toiminnan ja talouden pitkäjänteiseksi turvaamiseksi. Edistetään kanonisen ja maallisen oikeuden yhteensovittamista.

Kutsuva ja kukoistava kirkko on kasvava kirkko, joka toimii ekumeenisesti ympäröivässä yhteiskunnassa.

”Vain tämän voin sanoa: jättäen mielestäni sen, mikä on takanpäin, ponnistelen sitä kohti, mikä on edessä” (Fil. 3:13)

2.1. Jumalanpalvelustyö

Seurakunnan suunnittelukauden päätavoitteet huomioiden kirkon tavoite- ja toimintasuunnitelman marraskuussa 2021 asettamat tavoitteet:

1. Olemassa olevia toiminnan resursseja suunnataan seurakuntatasolla siten, että resurssit kohdentuvat paremmin seurakunnan perustehtävän hoitamiseen ja seurakuntalaisten palveleamiseen.
2. Seurakunnallisen toiminnan lähtökohdaksi tulee pyhäkkökeskeinen toimintamalli. Sitä edellyttävät myös yhä nopeammin muuttuva toimintaympäristö ja kestävä kehityksen edistäminen.
3. Hallintoa roolia ja tehtäviä pyhäkkötasolla kehitetään siten, että paikallisten jumalanpalvelusyhteisöjen tarpeet tulevat ensisijaisesti huomioituiksi ja toiminnan pääpaino on aktiivisessa jumalanpalveluselämässä.
4. Toimintojen monipuolistamisessa hyödynnetään vapaaehtoisten osaamista ja panosta.

Seurakunnan ja kirkon perustehtävänä on seurakuntatyö, johon kuuluu jumalanpalveluselämä ja pastoraalinen työ (monikulttuurinen työ mukaan lukien), diakonia, kasvatus ja vapaaehtoistoiminta. Alueelliset pyhäköt, jota muut seurakunnan tarjoamat toiminnat tukevat eri alueille soveltuvimmalla tavalla. Lopen Kaunisniemen leirikeskus palvelee erityisesti seurakunnan kasvatustoimea.

Seurakunnan neljästä toiminta-alueesta vastaavat esimiestehtävissä toimivat papit. He johtavat alueiltaan seurakuntatyöhön kuuluvaa jumalanpalveluselämää ja pastoraalista työtä sekä kasvatus- ja diakoniatyötä yhteistyössä palvelulinjojen kanssa. Koska kirkollishallituksen päätös (22.4.2022) ohjaa seurakuntia entistä enemmän pyhäkkökeskeisyyteen ja paikallisten yhteisöjen toiminnan aktivoimiseen, tullaan toiminta-alueiden esimiestyössä toimintakaudella kiinnittämään entistä enemmän huomiota paikallisten kirkkojen ja niiden pappien ja muiden työntekijöiden vastuuseen jumalanpalvelusten ja muun toiminnan suunnittelussa. Käytännössä tämä tarkoittaa myös budjettiseurannan ulottamista paikallistasolle. Pyhäkkökeskeisyyttä kehitetään jokaisella alueella siten, että esimiespapin johdolla osallistetaan kunkin pyhäkköalueen seurakuntalaisia paikalliset olosuhteet huomioiden. Nykyistä toiminta-aluemalliin perustuvaa johtamisjärjestelmää arvioidaan suhteessa pyhäkkökeskeisyyteen ja tarvittaessa päivitetään tukemaan seurakuntatyön johtamista ja toteuttamista paikallisesti. Kasvatus- ja diakoniatyöstä vastaavat niiden omat esimiehet työntekijätiimeineen. Kasvatuksen ja diakonian näkyvää läsnäoloa pyhäkköjen toiminnassa on tarvetta lisätä.

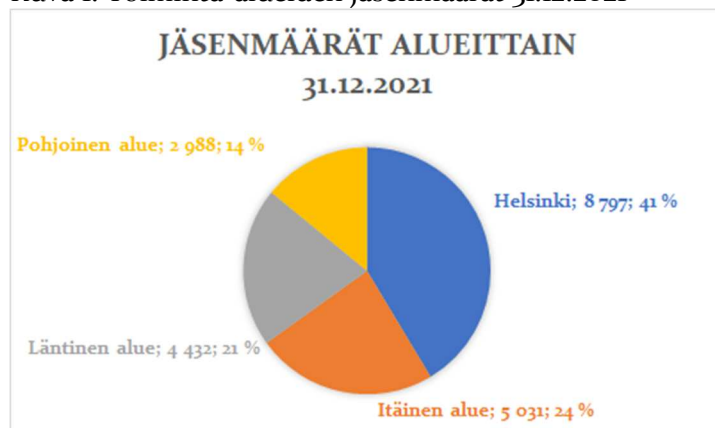
Kirkon tavoite- ja toimintasuunnitelman mukaisesti seurakunnan jäseniä kutsutaan aktiivisesti kirkon elämään. Olennaista toimintakaudella on pyhäkkökeskeisen toimintamallin juurruttaminen seurakuntatyön perustaksi koko seurakunnan alueelle. Kirkkoon kuulumisen tapahtuu käytännössä aina pyhäkkötasolla. Tätä seikkaa tuodaan monipuolisesti esille vahvistamaan seurakuntalaisten ortodoksista identiteettiä, sillä ilman pyhäkkötason identiteettiä jää seurakunnan jäsenyyden kokeminen vajaaksi. Siksi toimintakaudella keskitytään yksittäisten pyhäköiden toiminnan kehittämiseen ja parantamiseen. Tietoa seurakunnan palveluista ja kirkkojen toiminnoista välitetään seurakuntalaisille eri kanavien kautta. Sähköisen viestinnän tehokkuutta parannetaan mm. panostamalla sisällöllisesti pyhäkköjen omiin sivuihin. Kirkkoon kohdistuvaan kiinnostukseen vastataan kehittämällä katekumenityötä niin ikään pyhäkkökeskeiseen suuntaan ja ensisijaisesti juuri paikallisissa kirkoissa tapahtuvaksi aikuiskasvatustyöksi.

Väestönkehityksessä ja seurakunnan jäsenmäärissä tapahtuvat muutokset ja niiden myötä uudet kehittymät huomioidaan seurakunnan palvelujen kehittämisessä ja niiden kohdentamisessa. Lähtökohdana on se, että oman kirkon puute ei ole pyhäkköyhteisön toiminnan este.

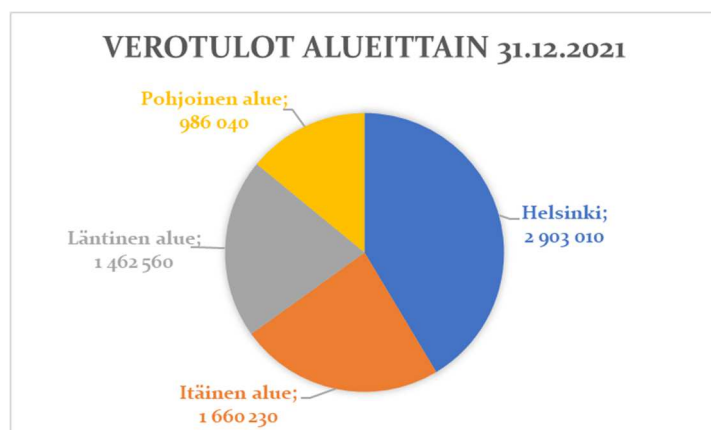
Taustayhdistysten rooli seurakuntatyön tukena tulee kasvamaan entisestään tulevaisuudessa. Yhdistysten kautta mahdollistuu esimerkiksi varainkeruu erilaisiin paikallisiin tapahtumiin, hankkeisiin ja projekteihin, jonka myötä ne tarjoavat luontevan väylän kirkollisen toiminnan tukemiseen laajemmin. Eri-laisten tukiyhdistysten rooli ja mahdollisuus tukea toimintaa tulee kuitenkin aina olemaan paikallisen pyhäkköjen tarpeista lähtevää. Tämä edellyttää vapaaehtoistoiminnan vahvistamista ja kehittämistä sekä eri toimijoiden tehtävien ja roolien kirkastamista pyhäkkötasolta koko seurakunnan yhteisiin toimintoihin.

Seurakunnan toiminta-alueet ovat Helsinki, läntinen, itäinen sekä pohjoinen toiminta-alue. Tulevan TTS-kauden keskeinen tavoite on pyhäkkökeskeisen toimintatavan juurruttaminen ja toiminnan kehittäminen tätä kautta. Toiminta-aluemallin toimivuutta arvioidaan ja tarvittaessa muokataan tukemaan pyhäkkökeskeisyyden toteutumista parhaalla mahdollisella tavalla.

Kuva 1. Toiminta-alueiden jäsenmäärät 31.12.2021

Kuva 1. Toiminta-alueiden laskennallinen verotulo 31.12.2021

Kuva 3. Kartta seurakunnan toiminta-alueista

Kuva 3. Seurakunnan väestöennusteita alueittain 2021-2040

	Jäsenmäärä 2021	Aluejako	Jäsenmäärä väestöstä	Väestöennusteet*					Muutos 2021-2040
				2021	2025	2030	2035	2040	
Helsinki	8 797	39,4	1,3	663 243	682 559	703 540	719 915	730 098	10,1
Itäinen alue	5 031	22,5	1,0	491 711	513 050	535 020	552 673	566 600	15,2
Askola	48		1,0	4 834	4 709	4 598	4 516	4 491	-7,1
Järvenpää	525		1,2	45 188	47 765	50 377	52 370	53 885	19,2
Kerava	349		0,9	37 535	38 915	40 261	41 291	42 010	11,9
Nurmijärvi	401		0,9	44 061	45 488	47 039	48 380	49 637	12,7
Pornainen	45		0,9	5 064	5 067	5 126	5 213	5 315	5,0
Porvoo	405		0,8	50 851	51 486	52 037	52 372	52 614	3,5
Pukkila	12		0,7	1 804	1 728	1 684	1 665	1 669	-7,5
Sipoo	179		0,8	22 094	23 604	25 253	26 660	27 848	26,0
Tuusula	387		1,0	38 930	39 359	39 854	40 408	41 010	5,3
Vantaa	2 680		1,1	241 350	254 929	268 791	279 798	288 121	19,4
Läntinen alue	4 432	19,9	0,9	478 927	495 201	511 700	524 715	535 363	11,8
Espoo	3 073		1,0	297 990	314 747	331 612	344 527	354 571	19,0
Hanko	68		0,9	7 883	7 348	6 829	6 456	6 197	-21,4
Inkoo	36		0,7	5 282	5 161	5 059	5 016	5 012	-5,1
Karkkila	73		0,8	8 630	8 424	8 260	8 168	8 140	-5,7
Kauniainen	74		0,7	10 311	10 803	11 358	11 778	12 107	17,4
Kirkkonummi	395		1,0	40 483	41 761	43 050	44 175	45 245	11,8
Lohja	330		0,7	45 632	44 669	43 691	42 968	42 511	-6,8
Raasepori	96		0,4	27 352	26 709	26 057	25 583	25 210	-7,8
Siuntio	64		1,0	6 164	6 200	6 228	6 284	6 336	2,8
Vihti	223		0,8	29 200	29 379	29 556	29 760	30 034	2,9
Pohjoinen alue	2 988	13,4	0,7	449 708	445 212	439 712	434 214	429 041	-4,6
Asikkala	36		0,4	8 015	7 837	7 618	7 426	7 270	-9,3
Heinola	124		0,7	18 270	17 462	16 672	16 014	15 456	-15,4
Hollola	123		0,5	23 134	22 597	21 939	21 303	20 809	-10,1
Hyvinkää	347		0,7	46 664	46 983	47 409	47 841	48 215	3,3
Iitti	38		0,6	6 569	6 355	6 116	5 888	5 688	-13,4
Kärkölä	7		0,2	4 270	4 091	3 940	3 824	3 732	-12,6
Lahti	1 036		0,9	120 296	120 902	120 897	120 180	118 923	-1,1
Mäntsälä	137		0,7	20 794	20 927	21 127	21 361	21 667	4,2
Orimattila	82		0,5	15 793	15 433	15 024	14 655	14 363	-9,1
Padasjoki	6		0,2	2 812	2 642	2 480	2 358	2 256	-19,8
Forssa	49		0,3	16 671	16 162	15 575	15 022	14 500	-13,0
Hattula	67		0,7	9 337	9 122	8 836	8 568	8 356	-10,5
Hausjärvi	37		0,5	8 073	7 731	7 405	7 180	7 064	-12,5
Humppila	5		0,2	2 151	2 064	1 966	1 888	1 820	-15,4
Hämeenlinna	549		0,8	67 949	68 090	68 096	67 856	67 434	-0,8
Janakkala	73		0,5	16 115	15 672	15 181	14 792	14 500	-10,0
Jokioinen	12		0,2	5 000	4 764	4 526	4 323	4 156	-16,9
Loppi	50		0,6	7 797	7 603	7 393	7 254	7 176	-8,0
Riihimäki	159		0,6	28 604	28 203	27 742	27 336	26 980	-5,7
Tammela	12		0,2	5 960	5 744	5 524	5 369	5 225	-12,3
Ypäjä	8		0,3	2 297	2 226	2 153	2 093	2 040	-11,2
Somero	24		0,3	8 550	8 212	7 898	7 647	7 479	-12,5
Urjala	7		0,2	4 587	4 390	4 195	4 036	3 932	-14,3
Tuntematon	41	0,2							
Ulkomaat	1 036	4,6							
KAIKKI YHTEENSÄ	22 325	100,0							

*Lähde: Tilastokeskus

Toimintaympäristön muutokset

Palvelusten siirtyminen verkon kautta seurattavaksi on tullut jäädäkseen yhtenä lisävaihtoehtona perinteisen jumalanpalvelukseen osallistumisen rinnalle. Verkkoympäristö haastaa seurakuntaa ja kaikkia sen toimijoita mukauttamaan toimintaa uuteen ympäristöön.

Verkkoympäristöön kehitetään monipuolista toimintaa seurakunnan perustehtävän toteuttamiseen myös siellä soveltuvin tavoin. Seurakunnan perustehtävän näkökulmasta verkkoympäristö on perinteisen fyysisen toimintaympäristön rinnalla oleva uusi toimintaympäristö, ei fyysisen toimintaympäristön korvaaja. Verkossa lähetettävät jumalanpalvelukset eivät tule korvaamaan tai vähentämään normaalia jumalanpalveluselämää, vaan ne täydentävät sitä.

Koronapandemian aikana verkkoympäristö on tarjonnut yhden mahdollisuuden osallistua seurakunnan jumalanpalveluselämään ja muuhun toimintaan. Välitön tarve tälle mahdollisuudelle on poistunut pandemian helpottaessa. Pandemian jälkeisenä aikana seurakunnan tulee kyetä luomaan uudelleen ihmisille turvallinen mahdollisuus osallistua seurakunnan toimintaan. Seurakuntalaisia kutsutaan aktiivisesti kirkon elämään, niin jumalanpalveluksiin kuin erilaiseen muuhun kokoavaan toimintaan huomioiden ihmisten tarpeet.

Uusin globaali kriisi on syntynyt Ukrainassa käytävän sodan seurauksena. Suomeen on lyhyessä ajassa saapunut iso joukko ukrainalaisia pakolaisia. Seurakunta ja sen paikalliset pyhäkköyhteisöt tekevät suunnitelmallisesti työtä sen eteen, että mahdollisimman moni näistä vasten tahtoaan kotinsa jättäneistä voitaisiin kohdata tavoitteena integroida heidät yhteiseen jumalanpalveluselämään ja toimintaan paikallisesti. Pyhäkköyhteisöjen tuleekin pyrkiä aktiiviseen, ulospäin suuntautuvaan läsnäoloon ja näkyvyyteen paikallisessa ympäristössä.

Keskeinen toiminta suunnittelukaudella 2023 – 2025

Pyhäkköyhteisöistä rakennetaan matalan kynnyksen eläviä yhteisöjä, joissa on positiivinen ilmapiiri ja yhdessä tekemisen mahdollisuus. Kussakin pyhäkössä on pyhäkkötiimi tai jokin muu tapa olla vuorovaikutuksessa paikallisten seurakuntalaisten kanssa, joka yhdessä papin ja kanttorin kanssa suunnittelee ja toteuttaa seurakunnan työtä. Jatkossa seurakunnan keskus tulee olemaan kunkin alueen oma kirkko, jonka profiilia korotetaan ja joka tuodaan ympäröivän yhteiskunnan keskiöön näkyväksi toimijaksi.

Kirkon perustyö toteutuu toimintakaudella ensisijaisesti kirkkovuoden jumalanpalveluselämän toteuttamisella sekä jalkautumisella seurakuntalaisten pariin ja toimittamalla palveluksia myös muissa kuin seurakunnan omissa tiloissa sellaisina aikoina, jolloin niihin on helpointa osallistua. Matalan kynnyksen osallistumista lisätään erilaisten piirien ja kertaluonteisten tapahtumien myötä (esim. erilaiset nimetyt kirkkopyhät). Kirkon on oltava avoinna ja helposti lähestyttävissä sekä fyysisesti että virtuaalisesti. Opetus on kirkon toiminnan kulmakivi myös tulevaisuudessa. Näin ollen digitaalisten medioiden ja välineiden (striimaukset, podcastit, sosiaalinen media jne.) avulla seurakuntalaisia tavoitetaan myös jumalanpalveluselämän ulkopuolella. Verkkotyökalujen käyttöä laajennetaan soveltuvin osin sielunhoidollisessa työssä hyödyntäen esimerkiksi seurakunnan diakoniatyössä saatuja kokemuksia ja osaamista.

Jatkuvasti muuttuva ja maallistuva yhteiskunta ja siinä toimiminen vaatii seurakunnalta jatkuvaa kykyä tarkkailla omaa viestiään ja valmiutta muuttaa – ei viestin sisältöä vaan – tapaa miten tuota viestiä välitetään seurakuntalaisille. Seurakunnan työntekijöiden valmiutta osallistua yhteiskunnalliseen keskusteluun kehitetään. Perinteisten ortodoksiakerhojen ja raamattupiirien rinnalle luodaan uusia kohtaamispaikkoja laajemman yleisön kanssa. Tässä esimerkiksi erilaiset digitaaliset kanavat ja siellä julkaistu materiaali korostuu.

Jumalanpalvelus on kirkon uskon ja sen ilmaisemisen ydin. Tästä näkökulmasta se on tärkein ortodoksisen kulttuurin esiintuoja ja ilmentymä. Yhtenä keskeisenä osana jumalanpalveluksia on korkeatasoinen kirkkomusiikki, jonka toteuttamisesta huolehditaan.

2.2. Diakoniatyö

Diakoniatyön painopisteet ovat hengellisessä, henkisessä ja aineellisessa auttamisessa. Diakonian suunnittelussa huomioidaan selkeästi kirkon hyväksymä tavoite ja toimintasuunnitelma.

Alueellista työtä kehitetään jatkuvasti yhteistyössä seurakunnan muiden toimijoiden kanssa. Yhtenäiset toimintamallit ja käytännöt ovat käytössä koko seurakunnan alueella. Tämä edellyttää diakonian

tukiroolin selkeyttä sekä ymmärrystä seurakunnan sisäisessä toiminnassa. Konkretiana tämä näkyy työntekijöiden lisääntyvänä läsnäolona paikallisesti, mutta myös hyödyntämällä sähköisiä verkko- ja digijärjestelmiä.

Diakonialta edellytetään erityistä joustavuutta ja kykyä vastata nopeasti yhteiskunnassa tapahtuviin muutoksiin ja kriiseihin. Maailmanlaajuisen pandemian, Ukrainan sodan ja sodasta johtuvan pakolaisuuden vaikutukset lisäävät diakonian resurssitarvetta tulevina vuosina niin ammatillisen diakonia-työn kuin myös vapaaehtoisuuden lisäämisessä lähimmäispalvelun saralla. Kriisiytymisen heijastukset näkyvät diakoniassa lisääntyvinä talouden, jaksamisen sekä mielenterveyden ongelmina sekä yksinäisyyden ja syrjäytymisen oireina. Seurakunnan tuki- ja avustustoimintaa tulee kehittää sekä lisätä. Avustuksiin käytettäviä resursseja tulisi lisätä. Toiminnan kehittämisessä myös lisääntyvä yhteistyö eri verkostojen välillä niin seurakunnan sisäisesti kuin ulkoisesti on entistä tärkeämpää.

Ammattimaisen diakonia-työn lisääntyvä tarve ja toteutus tulee vaatimaan seurakunnan, aluetyön sekä pyhäkköjen tasolla vähintään olemassa olevan henkilöresurssin säilyttämistä tulevina vuosina.

Toimintakulttuurissa tapahtuvat muutokset sekä maailmanlaajuiset kriisitilanteet edellyttävät lisäksi työntekijöiden osaamisen ylläpitoa, lisäkoulutusta sekä henkistä huoltoa.

2.3. Kasvatustyö

Kasvatustyön tehtävät ja tavoitteet

Kasvatustyön tehtävänä on toteuttaa ja tukea seurakunnan kasvatusta ja opetustoimintaa kirkon tavoite- ja toimintaohjelmaan kirjattujen kutsuvan ja kukoistavan kirkon tavoitteiden mukaisesti. Kasvatus tukee seurakuntalaisten kristillistä kasvua ortodoksisen teologian mukaisesti. Kasvatustyö tavoittaa kaiken ikäiset: lapset, perheet, koululaiset ja nuoret, nuoret aikuiset ja aikuiset. Kasvatustoimi tarjoaa kaikille ryhmille soveltuvaa toimintaa ja kehittää toimintoja yhdessä seurakuntalaisten kanssa. Kristinopileirien toteutuksessa noudatetaan kirkon vuonna 2020 julkaisemaa kristinoppikoulun opetussuunnitelmaa. Kasvatustyössä on tärkeintä kohdata seurakuntalaisia henkilökohtaisesti ja osallistaa heitä. Lasten ja nuorten kohtaamiset leireillä ja kerhoissa luovat pohjaa henkiselle kasvulle, kirkon jäsenyydelle yhteisöllisyydelle.

Kasvatustyö toteuttaa pyhäkkökeskeistä toimintatapaa, jota vahvistetaan seurakuntalaisten, seurakunnan työntekijöiden ja luottamushenkilöiden aktiivisella yhteistyöllä koko seurakunnan alueella. Toimintatapa on linjassa kirkon tavoite- ja toimintasuunnitelman kutsuva kirkko -tavoitteeseen nähden. Kutsuvan kirkon toiminta perustuu linjausten mukaan hyvään ja aktiiviseen vuorovaikutukseen eri toimijoiden välillä. Verkkopohjaiset ratkaisut tukevat omalta osaltaan tätä tavoitetta mahdollistaen kasvatuksen entistä monipuolisemman tavoitettavuuden ja läsnäolon eri kohderyhmien elämässä. Verkon kautta toteutettu toiminta tavoittaa seurakuntalaiset asuinpaikasta riippumatta. Verkkopohjaisia sovelluksia käytetään esimerkiksi opetuksen, kerhotoiminnan ja leiritoiminnan tukena.

Kasvatustyö ei tee päällekkäisiä tehtäviä kirkon tarjoamien palveluiden kanssa, vaan käyttää niitä hyväksi. Kasvatustyössä huomioidaan kirkon tavoite- ja toimintasuunnitelman tavoitteet ympäristönsuojelun ja kestävä kehityksen edistämiseksi mm. Kaunisniemen leirikeskukseen ateriatarjonnan suunnittelussa ja toteutuksessa.

2.4. Pyhäkkökeskeinen vapaaehtoistoiminta

Monet seurakunnan toiminnat ovat voimakkaasti riippuvaisia vapaaehtoisten työpanoksesta. Tämän vuoksi vapaaehtoistoiminnan jatkuva kehittäminen ja siihen panostaminen on seurakunnan

toimintojen kannalta tärkeää. Vapaaehtoistoiminta tarjoaa matalan kynnyksen tavan osallistua oman seurakunnan toimintaan ja sen toimintojen kehittämiseen. Aktiivinen vapaaehtoistoiminta luo edellytykset kukoistavalle ja kutsuvalle kirkolle, joka tarjoaa seurakuntalaisille osallistumisen mahdollisuuksia ja osallisuuden mukanaan tuomia merkityksiä.

2.5. Monikulttuurinen seurakuntatyö

Toiminta-alueen toimintaympäristön muutokset

Monikulttuurinen seurakuntatyö käsittää nimensä mukaisesti monia kulttuureita ja kieliä, joista venäjänkieliset ovat suurin ryhmä. Muun kuin suomenkielisten suhteellinen osuus seurakunnan väestöstä on hitaassa kasvussa. Lisäksi seurakunnan yhteydessä toimineet eri kieliset ja kulttuuriset ryhmät ovat aktivoituneet myös omatoimisesti ja itsenäisesti, jolloin emme enää tavoita eri ryhmiä yksin jumalanpalvelusten ja opetuksen kautta, vaan myös muut kanavat korostuvat.

Toimintakauden alussa painottuu Ukrainan sodan johdosta Suomeen tulleiden pakolaisten parissa tehtävä työ. Seurakunnan tulee myös varautua vastaamaan koko TTS toimintakauden ajan Suomessa olevien ukrainalaisten sielunhoitoon ja erilaisiin avuntarpeisiin.

Keskeinen toiminta suunnittelukaudella 2023 – 2025

Monikulttuurisen työn tavoite on sen integroituminen seurakuntaan. Yhtenä välineenä seurakuntalaisten integroimiseksi tullaan käyttämään eri kieliryhmien jumalanpalvelusten striimausta.

Venäjänkielisen kasvatuksen, erityisesti papiston toteuttaman aikuiskasvatuksen, tarve on niin ikään huomattava. Venäjänkielisessä työssä haasteena on venäläinen ortodoksisen perinteen ja uuden 2000-luvun taitteen molemmin puolin saapuneen venäläisen kirkollisen kulttuurin yhteensovittaminen. Seurakunnan venäjänkielisen työn tulee ottaa tämä huomioon toiminnassaan ja resurssien käytössä. Yhteistyötä kirkon venäjänkielisen viestinnän kanssa tiivistetään ja pyhäkön sähköistä viestintää lisätään.

Monikulttuurinen työ sekä ukrainalaisten pakolaisten parissa tehty työ toteuttaa kirkon tavoite- ja toimintasuunnitelman visiota kasvavasta Kristuksen kirkosta.

3. Seurakunnan taloustilanne

Seurakunnan likviditeettitilanne on ollut vakaa. Kassavarat kasvoivat 1,8 miljoonasta vuonna 2016 yli 4,8 miljoonaan euroon vuoden 2020 lopussa, mutta laskivat vuoden 2021 loppuun mennessä noin 4,3 miljoonaan euroon, kun kassasta maksettiin suuria kiinteistöinvestointeja.

Näköpiirissä on TTS-kauden aikana noin 4,7 miljoonan euron suuruinen (yli 27 miljoonaa euron sisältäen Unioninkatu-Liisankatu peruskorjauksen) korjausrakentamisen ja rakennuksiin kohdistuvien investointien tarve. Talouden tasapainottaminen kiinteistötoimen kuluja vähentämällä ei kuitenkaan ole kestävä tapa korjausvelan kasvaessa entisestään. Tämän vuoksi seurakunnan on TTS-kauden aikana löydettävä keinoja talouden terveystämiseksi. Osana tätä on mm. kartoitettava mahdollisuuksia luopua joistakin kiinteistöistä, kuitenkin siten, että pyhäkköyhteisöillä olisi asianmukaiset kokoontumispaikat. Lisäksi selvitetään henkilöstökustannuksia, esimerkiksi tulevien eläköitymisten myötä tarkastellaan tehtäväkokonaisuuksia ja seurakunnan tarpeita.

Lainaa on nostettu viimeksi lokakuussa 2016 2 miljoonaa euroa ja seurakunnan lainavelvoitteet olivat vuoden 2021 lopussa yhteensä noin 1,4 miljoonaa euroa ja viimeinen maksuerä nykyisistä lainoista on vuonna 2031.

Pidemmällä ajanjaksolla, kuin kolmivuotista TTS-kautta 2023 – 2025, talousluvut kuitenkin näyttävät, että seurakunnan toiminnan laajuuden jatkuessa ennallaan sekä korjausvelallisten lukuisten kiinteistöjen korjaus- ja ylläpitojen kulujen vuoksi, taloustilanne heikkenisi huomattavaa vauhtia ja ilman suuria lainoja eivät tarvittavat korjaukset ja investoinnit ole mahdollisia. Kuluja tulisi jo hyvissä ajoin leikata siten, että kassasta olisi paremmat mahdollisuudet rahoittaa säilytettävien kiinteistöjen korjauksia sekä tarvittavia investointeja.

Viime vuosina ennustettuja riskejä on jo realisoitunut mm. vuokraustoiminnan hankaloituessa (liikekiinteistöjen vuokrausajojen pidentyessä ja asuntohuoneistojen vuokralaisten vaihtuvuus on kiihtynyt. Tämä vaikuttaa vuokratuloihin asuntojen tyhjinä kuukausina sekä lisääntyneinä palveluiden ostoina (välityspalkkiot). Unioninkadun osalta vuokralaisten palautteiden mukaan yksi syy lähtemiseen on kiinteistön epävarma tulevaisuus. Liikekiinteistö Mannerheimintie 8 osalta vuokrataso on myöskin laskenut, osittain keskustassa olevan suuren tarjonnan takia sekä keskustan hiljentymisen takia (edelleen etätöiden jatkuminen ja turistimäärien laskeminen).

Lisäksi rakennuskustannusten ja energianhintojen nousujen vaikutukset seurakunnan talouteen ovat huomattavat suuren kiinteistömäärän takia.

3.1. Tuotot

Kirkollisverot muodostavat Helsingin seurakunnan tuotoista suurimman osan, yhteensä noin 7 miljoonaa euroa vuonna 2021. Hämeenlinnan, Helsingin ja Lahden seurakuntien yhdistyessä veroprosentiksi jäi Helsingin seurakunnan 1,8% (Hämeenlinnan oli aiemmin 2% ja Lahden 1,9%). Helsingin seurakunnan veroprosenttia on nostettu viimeksi vuonna 2016. Toinen suuri tuottovirta syntyy vuokratuotoista. Lisäksi seurakunnalla on sijoitusvarallisuutta rahastossa, joka tuottaa. Muilla tuottoryhmillä on melko marginaalinen merkitys seurakunnan tulovirrassa. Tulevaisuuden kannalta seurakunnassa kannattaa kartoittaa uusia varainhankinnan keinoja taloudellisen tilanteen turvaamiseksi, esimerkiksi Uspenskin turistityön kehittämisellä.

Uspenskin katedraalin matkailuun kohdistuvaa palvelua kehittämään perustetaan ad hoc tyyppisesti toimiva työryhmä.

Taulukko 1. Vuokratuotot

Vuokratuotot 1000e (Lähde kiinteistötoimen arviot ja laskelmat)										
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Unioninkatu 39 - Liisankatu 29	914	906	934	999	973	990	989	1 031	1 033	0
Mannerheimintie 8	1 787	1 724	1 827	1 876	1 828	1 725	1 782	1 541	1 624	1 627
Yhteensä	2 701	2 630	2 761	2 875	2 801	2 715	2 771	2 572	2 657	1 627
<i>Omat tilat</i>				301	301	302	302	303	303	0
Kate Unininkatu- Liisankatu, sis. <i>omat tilat</i>	135	-179	109	315	522	651	452	434	435	-23 194
Kate Mannerheimintie	1 159	1 167	1 218	1 312	1 236	1 123	1 080	391	915	917
(2015-2021 = tilinpäätöstieto, 2022-2024 ennuste)					Katteessa on huomioitu vuokratuloista maksettava keskusrahastomaksu					

Helsingin seurakunnalla on 20 omaa kirkkoa tai pyhäkköä sekä kolme pyhäkköä, jotka toimivat vuokratiloissa. Näistä ei synny vuokratuottoja, lukuun ottamatta satunnaisia salivuokria. Tämän lisäksi seurakunnalla on hautausmaa Lapinlahdessa, vuokrahautausmaa Lohjalla, oma hautausmaa Hämeenlinnan Vuorentaan luterilaisella hautausmaalla sekä Kaunisniemen leirikeskus Lopen kunnan Läyliäisissä. Seurakunta omistaa Liisankadun ja Unioninkadun kulmassa kiinteistön, joiden tiloista osa on omassa käytössä, osasta saadaan vuokratuottoja, sekä Mannerheimintielle toimisto- ja liiketilakiinteistön. Hämeenlinnassa on lisäksi seurakuntakoti ja paikallisten työntekijöiden työtilat.

Mannerheimintien kiinteistö on tuottava ja tuo varoja seurakunnan toiminnalle. Kiinteistön korjauksista ja ylläpidosta on kuitenkin pidettävä hyvää huolta ja taloudellisesti varauduttava 10-20 vuoden päästä tulevaan peruskorjaukseen. Työelämän muuttuessa koronavuosien aikana, on myös mahdollista, että tilojen remontointeihin on varauduttava lyhyemmällä aikavälillä. Myös yllättäviin investointeihin, kuten hissien peruskorjaukseen, on varauduttava.

Seurakunnan kiinteistöstrategian mukaisesti kaikista osakehuoneistoista on luovuttu, lukuunottamatta kahta Hämeenlinnan osakehuoneistoa, joissa on omaa toimintaa.

3.2. Kulut

Kuluista henkilöstökulujen osuus on suurin. Yhteistyötä oman työn ohella toimivien pappien ja kanttorien kanssa on kehitetty ja toimintaa suunniteltu nykyisten resurssien mukaiseksi. Henkilöstökulut ovat laajan alueen ja toiminnan sekä suuren jäsenmäärän huomioiden, kuitenkin lähes linjassa, verotuloihin verrattuna, muiden seurakuntien kanssa.

Muita merkittäviä seurakunnan omaan toimintaan liittyviä kulukokonaisuuksia ovat palvelujen ostot sekä aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot. Kokonaiskustannuksiin kuuluvat myös keskusrahastomaksut sekä muut marginaaliset erät. Yksittäisistä toiminnoista kiinteistötoimi on monella tapaa ratkaiseva kulujen kannalta. Kiinteistöissä voi myös syntyä äkillisiä kulupiikkejä, esimerkiksi vesivahinkojen kautta, mikä voi aiheuttaa paineita kassan likviditeettiin.

Toimitaan aktiivisesti yhteistyössä kirkon tasolla päätöksentekoon koskien keskitettäviä palveluja sekä tehtävienjakoon kirkon ja seurakunnan välillä.

Etsitään mahdollisuuksia pilotoida osallistavaa budjetointia eri pyhäkköjen toiminnan ja talouden suunnittelun kehittämisen tueksi. Päätöksenteon seuranta, painopisteet ja ohjaus koordinoidaan keskitetysti.

Kiinteistötoiminnan kulut

Kiinteistötoiminnan kulut muodostuvat kirkkorakennusten ja toimitilakiinteistöjen juoksevista menoista, korjauskustannuksista ja investoinneista sekä kiinteistöhallinnosta ja veroista. Kiinteistötoimen kulut, sisältäen kirkot, ilman investointeja ovat vuositasolla noin 2,5 miljoonaa euroa.

Kiinteistöjen korjauskulujen suuruuteen vaikuttaa se, että omistetut rakennukset ovat iäkkäitä. Uusien vuokralaisten hankkimisen yhteydessä joudutaan myös suorittamaan remontointeja ja muutostöitä. Nykyisen Helsingin seurakunnan kiinteistöjen kunnossapito- ja investointisuunnitelma ("rullaava budjetti") on TTS-suunnitelman liitteenä. Rullaava antaa taloudelliset raamit, mutta kulut ja investoinnit voivat tarvittaessa kohdentua toisin.

TTS-kauden aikana suunnitellut korjaus- ja investointihankkeet ovat seurakunnan koon huomioiden valtavia, suuruusluokaltaan noin 4,7 miljoonaa euroa (noin 27 miljoonaa euroa sisältäen Unioninkatu-Liisankatu peruskorjauksen), mikä aiheuttaa erittäin suuren tarpeen talouden tarkkaan suunnitteluun ja varautumiseen sekä päätöksiä talouden ja toiminnan tasapainottamisesta.

Ennakkoinnin kannalta huomioitavia rasitteita ja investointeja

Pitkällä tähtäimellä hyvää taloudenhoitotapaa on, että investointihankkeita toteutetaan joka vuosi pienin askelin, jotta suurta investointisummaa ei pääsisi jatkossa syntymään. Suunnittelussa on myös otettava huomioon, että kaikissa soveltuvisissa kohteissa tehdään perusparannusta korjausten sijaan.

Unioninkatu-Liisankatu remontin lainanlyhennykset ja kulut 20M euron lainalla olivat kevään 2022 tiedon mukaan yli 22 miljoonaa euron seuraavan kahdenkymmenen vuoden aikana. Myös Mannerheimintie 8 – seurakunnan ainoan hyvin tuottavan kiinteistön – peruskorjaukseen pitää varautua noin 10-20 vuoden kuluttua. Tämä tarkoittaa taloudellisesti, että varautumiseen tulee jo ryhtyä. Kiinteistölautakunnan näkemys on, että seurakunnan tulisi vuosittain varata 0,3 miljoonaa euroa säästöön Mannerheimintie 8 peruskorjausta varten.

Seurakunnassa on meneillään Uspenskin Katedraalin ikonostaasin vaativa, monivuotinen kunnostustyö ja arvioitu valmistusaika on 2024. Katedraalin ikonostaasin restaurointi on myös valtamediaa kiinnostava uutinen, joka yhteistyössä viestinnän kanssa voidaan viisaasti toimien hyödyntää kirkon julkisuuskuvan vaalimisessa.

Suurimmat hankkeet TTS-kaudella on (pois lukien Unioninkatu-Liisankatu) on: Mannerheimintie 8 hissien peruskorjaus 0,45 miljoonaa euroa ja Pyhän Kolminaisuuden kirkon julkisivujen korjaus ja sähkö-/IV-tekniikan uusiminen, noin 0,8 miljoonaa euroa.

3.3. Rahoitus

Suunnittelu on tehty siltä pohjalta, että kirkollisveroprosentti on 1,8 % eikä lainakantaa nosteta TTS-kauden aikana.

3.4. Yleisiä toimenpide-ehdotuksia

Yleisiä taloudenhoidon periaatteita tarkastelukauden talouden hoitoon ovat:

1. Toimintatuottojen kasvattaminen.
2. Vastuullinen sijoitustoiminta.
3. Toimintakulujen tarkka arviointi.
4. Investointien suunnitelmallisuus ja harkittu jakaminen useammalle vuodelle.
5. Seurakunnan henkilöstökulujen pienentäminen vähintään 5 prosentilla vuoden 2021 budjettiin verrattuna TTS kauden 2022-2024 aikana, tehtävien uudelleenjärjestelyjä hyödyntäen esimerkiksi eläköitymisten, irtisanoutumisten ja toimivapaiden seurauksena, seurakunnan lakisääteisiä tehtäviä vaarantamatta.
6. Seurakunnan varsinaisen toiminnan ja sijoituskiinteistöjen eriyttäminen sisäisenlaskennan keinoin.
7. Seurakunnassa on tapahtunut vuodesta 1995 alkaen suuri muutos sekä toiminnan kasvussa että resurssien käytössä (kulut kasvaneet), niillä on kerrannaisvaikutus seurakunnan nykyiseen talouteen. Seurakunta selvittää vuodesta 1995 alkaen seurakunnan väkiluvun kasvun, henkilöstömäärän kasvun päätoimialoittain (jumalanpalveluselämä, kasvatus, diakonia), kuinka paljon vuokratuotoista ja satunnaisista myyntituotoista on käytetty kattamaan toimintaa ja vuokratuotoista vähennetään ensin poistot, tuloihin kohdistuvat lainanlyhennykset ja korot, ja vuokratuotoista maksetut keskusrahastomaksut. Tässä selviäisi suuruus ja oikaisutarve. Selvitys tehdään vuoden 2023 aikana siten, että varsinainen selvitystyö ensimmäisenä puolena vuotena, siihen ryhdytään välittömästi ja toisena puolivuotiskautena suunnitellaan ne toimenpiteet millä seurakunnan talous tasapainotetaan, siten, että varsinainen seurakunnan toiminta katetaan verotuloilla ja vuokratuottojen sillä osalla joka jää käyttöön, kun siitä on poistettu edellä mainitut vähennykset

(poistot, lainat ja korot, keskusrahastomaksut) aikajänne määräytyy sen mukaan mikä katsotaan priorisointien jälkeen sopivaksi, jottei seurakunnan ydintoiminnot kohtalokkaasti vaarantuisi. Servitetaan myös ortodoksisen väestön ennuste alueittain.

4. Hallinto ja tukitoimet

Hallinto koostuu Liisankadun toimipisteeseen keskitetyistä eri hallinnonaloja palvelevista toiminoista, kuten yleishallinnosta, sisäisestä taloushallinnosta, henkilöstöhallinnosta, asiakaspalvelusta ja tietohallinnosta. Ulkoinen taloushallinto (kirjanpito ja palkkahallinto) on keskitetty kirkon palvelukeskukseen. Taloushallintoa ja tarvittaessa muita hallintomenettelyjä kehitetään yhdessä keskushallinnon kanssa. Seurakunta neuvottelee mahdollisista asiantuntijatehtävien yhteistyösopimusten solmimisesta tai siirrosta keskushallintoon.

Seurakunnan tukitoimintoja ovat viestintä, kiinteistötoimi, arkistointi- ja kirjastotoimi. Myös hautaus-toimi on osa tukitoimintoja ja seurakuntalaisten palveluja.

4.1. Viestintä

Toiminta-alueen toimintaympäristön muutokset

Yhteistyö valtakunnallisen lehden ja tiedotuksen kanssa selkiytettävä. Valtakunnallisen lehden ilmestyessä harvaan, paikallisten jumalanpalvelusten ja muusta toiminnasta tiedottaminen toteutettava pyhäkkökeskeisesti ja kohderyhmittäin.

Huomioitava eri kielillä tapahtuva tiedottaminen, etenkin Ukrainan kielisen viestinnän lisääminen.

Keskeinen toiminta suunnittelukaudella 2023 – 2025

Viestinnässä keskitytään suunniteltuun, avoimeen ja läpinäkyvään sekä entistä vuorovaikutteisempaan viestintään, joka edistää seurakunnan tavoitteita ja julkisuuskuvaa.

Ortodoksiviestin lakattua ja siten viestintäresurssin pienennyttyä tiedottajan johtama työyhteisön sisäisen viestintäverkoston toiminta on valtuuston linjaaman tehtävien uudelleen järjestelyjen hyödyntämistä. Viestintäverkosto tukee pyhäkkökeskeistä toimintamallia.

4.2. Kiinteistötoimi

Toiminta-alueen toimintaympäristön muutokset

Kiinteistötoimen toimintaympäristössä merkittäviä ovat suuret hankkeet. Kiinteistöjen jatkuvan ylläpidon sekä huolto- ja korjaustöiden osalta työt voidaan osittain tehdä omana työnä palveluostojen sijaan. Muutokset kiinteistö-/ vuokramarkkinoilla sekä työelämässä vaikuttaa myös seurakunnan kiinteistösijoitustoimintaan.

Keskeinen toiminta suunnittelukaudella 2023 – 2025

Aikavälillä 2023 – 2025 merkittävin asia on Unioninkatu-Liisankatu kiinteistön tulevaisuudesta tehdyn päätöksen eteenpäin vieminen ja sen vaikutukset toimintaan. Lisäksi tulevat Mannerheimintie 8 kiinteistön hissien peruskorjaus, Pyhän Kolminaisuuden kirkon korjaukset ja Uspenskin katedraalin ikonostaasin kultauskonservointi. TTS-kaudella päätetään myös Lahden seurakuntasalin tulevaisuudesta.

Kiinteistöissä tehdään elinkaarisuunnittelua ja kiinteistöistä tehdään systemaattisesti kuntokartoituksia.

Seurakunnan kiinteistöjen energiatehokkuuksien järjestelmällistä kartoittamista ja parantamisen mahdollisuuksien selvitystä. Lisäksi tarkastellaan kokonaisuutena kiinteistöjen turvallisuusasioita, kuten palo- ja sähköturvallisuutta sekä valvontakameroita.

4.3. Kaunisniemi

Keskeinen toiminta suunnittelukaudella 2023 – 2025

Leirikeskukseen käyttöä pääasiassa omassa toiminnassa jatketaan edelleen. Pienimuotoista vuokraustoimintaa harjoitetaan mahdollisuuksien mukaan nykyiset resurssit huomioiden.

Muut asiat

Kaunisniemen leirikeskukseen pyörittäminen on ollut arvovalinta ja keskus on pääasiassa seurakunnan omassa käytössä. Rajoitettuna keskuksen vapaina aikoina vuokrausmahdollisuus on suhteellisen vähäistä ja pienimuotoinen vuokraustoiminta ei kata vuosittaisia toimintakuluja n. 377.000 euroa.

4.4. Arkistointi ja kirjastotoimi

Helsingin ortodoksisen seurakunnan kirjasto ja arkisto tarjoavat monimuotoisia omaan historiaan ja ortodoksisuuteen erikoistuneita kokoelmia, informaatiopalveluita ja muuta yhteisöllisyyttä, sivistystä ja tutkimusta edistävää toimintaa kaikille.

Kirjastoa kehitetään edelleen avoimeksi, helposti lähestyttäväksi kulttuurilliseksi kohtaamispaikaksi, joka pyrkii vastaamaan monikulttuurisen seurakunnan muuttuviin tarpeisiin. Tulevan kauden aikana on tarkoitus viedä monivaiheisen kirjaluovutusprojektin loppuun siirtämällä HY:n slaavilaiseen kirjastoon siltä puuttuvaa aineistoa ja järjestää seurakunnan halussa jäävää aineistoa uudelleen. Käynnissä oleva projekti tukee parhaiten niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin kulttuurihistoriallista tutkimusta.

Arkistotoimi on osa kattavaa tiedonhallinnan kokonaisuutta, jolla seurakunta toteuttaa lakisäänteisen tehtävänsä. Uudessa Tiedonhallintalaissa korostuvat toiminnan digitalisointi, tietoturvallisuus ja tiedon jakaminen, joihin seurakunnan asiakirjahallinta on panostava edelleen. Fokuksessa ovat lain edellyttämät ensisijaiset tehtävät, kuten tiedonhallintamallin laatiminen, julkinen kuvaus tietovarannoista, muutosvaikutusten arviointi, tietojen sähköisen luovuttamisen ja vastaanottamisen arviointi, asiakirjojen turvallisuusluokittelu, sähköisen asiarekisterin kehittäminen ja integrointi uuteen asiakirjahallintajärjestelmään. Tavoitteena on yhtenäistää ja selkeyttää tiedonhallintaan liittyviä toimintamalleja vastaamaan viranomaisiin asettamiin laillisiin vaatimuksiin. Kirkollishallituksen 27.4.2022 päätöksellä kirkon palvelukeskuksista, hiippakunnista ja seurakunnista muodostetaan yksi lain edellyttämä tiedonhallintayksikkö.

Henkilötietojen tietosuoja (GDPR) tulee kehittää osana sekä analogisen, että digitaalisen tiedon käsittelyä ja toimintakulttuuria koko kirkon tasolla. Tietoaineistojen turvallisuuden varmistaminen ja henkilöstön ohjeistaminen/kouluttaminen on oltava ajan tasalla myös muuttuvassa digi-infrassa.

5. TTS-suunnittelun keskeiset huomioonotettavat asiat

- Roolien, tavoitteiden ja perustehtävän kirkastaminen
- Toiminnan suunnittelu olemassa olevista resursseista käsin
- Jatkuva monipuolisen jumalanpalveluselämän mahdollistaminen
- Kestävän kehityksen huomioiminen toiminnassa mm. kirkon ympäristöohjeiston mukaisesti
- Tunti- ja urakkapalkkojen leikkaaminen
- Nykyisten vuokratilojen käytön arviointi ja mahdollinen tiloista luopuminen
- Toimintakulttuurin kehittäminen ja toimintojen uudelleenarviointi ja priorisointi, huomioiden sillä hetkellä olemassa olevat henkilöresurssit
- Tilastotietojen keräämisen yhtenäistäminen; huomioiden kirkollisten toimitusten ja jumalanpalvelusten sekä muiden toimintojen osallistujamäärät.
- Diakoniatyö: diakonian asiantuntemus nivotetaan tietoisemmin osaksi seurakuntatyötä
- Kasvatus: digitaalisia alustoja otetaan koulutustoiminnan lisäksi entistä aktiivisemmin käyttöön etäohjaustoiminnan ja erilaisten toimintojen toteutuksen apuna
- Monikulttuurinen työ: asiantuntemuksen hyödyntäminen kaikissa toiminnoissa koko seurakunnan alueella
- Pyhäkköjen tukiyhdistysten kartoittaminen, roolien selkeyttäminen osana pyhäkköjen toimintaa ja suhde seurakuntaan
- Vapaaehtoistoiminta: pyhäkkökeskeistä vapaaehtoistoimintaa kehitetään ja vahvistetaan
- Kiinteistötoimi:
 - Unioninkatu-Liisankatu kiinteistön tulevaisuuteen liittyvien päätösten mukaiset toimenpiteet ja niiden vaikutukset toimintaan
 - Pyhän Kolminaisuuden kirkon peruskorjaus
 - Lahden kirkon kellotornin ja seurakuntasalin korjaussuunnitelmat
 - Uspenskin ikonostaasin kunnostaminen TTS-kauden ajan
 - Kiinteistötietojärjestelmän käyttöönotto ja vakiinnuttaminen
 - Selvitys tilojen käytöstä: missä määrin käytetään omia tiloja, lainatiloja ja vuokratiloja; painopiste toiminnan eikä tilojen kehittämisessä, mahdollisesti joistakin tiloista luopuminen

Liitteet

Liite 1	Kiinteistöjen korjaus- ja investointibudjetti (ns. rullaava budjetti)
Liite 2	Tuloslaskelma
Liite 3	Rahoituslaskelma